

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Gdzie i jak>Jak wnieść sprawę do sądu? Jak wnieść sprawę do sądu?

Belgia

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

W niektórych przypadkach lepszym rozwiązaniem jest skorzystanie z „systemu alternatywnych metod rozwiązywania sporów” (zob. właściwy arkusz informacyjny).

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Terminy na wniesienie sprawy do sądu zależą od rodzaju sprawy. Odpowiedzi na pytania dotyczące obowiązujących terminów może udzielić adwokat lub wydział odpowiedzialny za udzielanie obywatelom informacji na temat dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Zob. informacje umieszczone w części „Jurysdykcja”.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Zob. informacje umieszczone w części „Jurysdykcja – Belgia”.

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Zob. informacje umieszczone w części „Jurysdykcja – Belgia”.

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Zasadniczo zgodnie z art. 728 § 1 belgijskiego kodeksu postępowania sądowego (*Gerechdelijk Wetboek / Code civil*) strony działają przed sądem osobiście lub reprezentuje je adwokat.

Z wyjątkiem postępowania przed Sądem Kasacyjnym (*Hof van Cassatie / Cour de cassation*) (art. 478 i 1080 kodeksu postępowania sądowego) strony mogą zatem działać przed sądem powszechnym osobiście i samodzielnie wnieść swój pozew oraz odpowiedź na pozew. Sąd może jednak pozbawić stronę takiej możliwości, jeżeli uzna, że strona z racji wzburzenia lub braku doświadczenia nie jest w stanie prowadzić swojej sprawy we właściwy lub całłościowy sposób (art. 758 kodeksu postępowania sądowego).

Strony, które nie zdecydują się wytoczyć powództwa przed sąd osobiście, mogą skorzystać z usług adwokata.

Zgodnie z kodeksem postępowania sądowego prawo do reprezentowania stron przed sądem przysługuje zasadniczo wyłącznie adwokatom. Zgodnie z przepisami art. 440 kodeksu postępowania sądowego do uprawnień adwokata w sprawach, w których obowiązuje przymus adwokacki, należą prawa do: wnoszenia spraw do sądu, występowania przed sądem oraz występowania w obronie osób trzecich. Członkowie Izby Adwokackiej są również jedynymi osobami uprawnionymi do podpisywania wniosków jednostronnych (*eenzijdige verzoekschriften / requêtes unilatérales*), chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej (art. 1026 pkt 5 kodeksu postępowania sądowego).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w postępowaniu przed Sądem Kasacyjnym stronę musi reprezentować adwokat posiadający tytuł adwokata Sądu Kasacyjnego. Wymóg ten nie ma zastosowania do powoda cywilnego w postępowaniu karnym (art. 478 kodeksu postępowania sądowego).

W obowiązujących przepisach przewidziano jednak szereg wyłączeń od zasady ustanowionej w art. 728 kodeksu postępowania sądowego, zgodnie z którą strony są zobowiązane do osobistego stawiennictwa lub do skorzystania z usług adwokata przy wnoszeniu sprawy do sądu i w późniejszym okresie (art. 728 §§ 1 i 2 kodeksu postępowania sądowego).

Prawo do reprezentowania strony w toku postępowania obejmuje również prawo do wniesienia o wszczęcie postępowania.

W przypadku postępowania przed sędzią pokoju, sądem gospodarczym i sądem pracy strony może reprezentować nie tylko adwokat, ale również ich małżonek lub krewny bądź powinowaty umocowany na podstawie pisemnego pełnomocnictwa i zatwierdzony przez sąd (art. 728 § 2 kodeksu postępowania sądowego).

W postępowaniu przed sądem pracy (art. 728 § 3 kodeksu postępowania sądowego):

pracownika (fizycznego lub umysłowego) reprezentuje przedstawiciel organizacji reprezentującej pracowników (przedstawiciel związku zawodowego) umocowany na podstawie pisemnego pełnomocnictwa. Przedstawiciel związku zawodowego może podejmować wszelkie czynności objęte udzielonym mu pełnomocnictwem w imieniu pracownika, zwracać się do sądu oraz odbierać wszelkie powiadomienia dotyczące kwestii związanych z prowadzeniem postępowania i rozpoznawaniem sprawy;

osoby samozatrudnione może również reprezentować przedstawiciel organizacji reprezentującej osoby samozatrudnione w sporach dotyczących praw i obowiązków takich osób lub w sporach dotyczących praw i obowiązków osób niepełnosprawnych;

w sporach dotyczących stosowania przepisów ustawy z dnia 7 sierpnia 1974 r. ustanawiającej prawo do minimalnych środków utrzymania oraz w sporach dotyczących stosowania przepisów ustawy organicznej z dnia 8 lipca 1976 r. o publicznych ośrodkach opieki społecznej (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn – OCMV / centres publics d'aide sociale – CPAS*) zainteresowana strona może również skorzystać z pomocy przedstawiciela organizacji społecznej reprezentującego interesy osób, o których mowa w tych przepisach, lub być reprezentowana przez przedstawiciela takiej organizacji.

Osoby prawne, takie jak spółki handlowe, mogą występować przed sądem wyłącznie osobiście (tj. za pośrednictwem organu uprawnionego do ich reprezentowania) lub za pośrednictwem adwokata. Osoby prawne nie mogą skorzystać z wyłączeń przewidzianych w art. 728 § 2 kodeksu postępowania sądowego, który to przepis wyjaśniono szczegółowo poniżej.

Poza przywołanymi wyłączeniami ustanowiono szereg wyłączeń ustawowych w sprawach dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem oraz uprowadzenia dziecka.

Ściślej rzecz biorąc, dotyczy to spraw wniesionych w oparciu o:

postanowienia konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, obejmujące kwestie związane z powrotem dziecka, przestrzeganiem prawa pieczy nad dzieckiem lub prawa rodzica do utrzymywania kontaktów z dzieckiem lub kwestie związane z wykonywaniem prawa rodziców do kontaktów z dzieckiem przyznanego w innym państwie oraz

postanowienia Europejskiej konwencji z dnia 20 maja 1980 r. o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem oraz o przywracaniu pieczy nad dzieckiem.

W takich przypadkach powoda może reprezentować prokuratura (art. 1322quinquies kodeksu postępowania sądowego), jeżeli wystąpił on z odpowiednim wnioskiem do organu centralnego.

Przebieg procedury służącej ustaleniu, czy dana osoba jest uprawniona do wystąpienia o wszczęcie postępowania samodzielnie, czy też jest zobowiązana do skorzystania z pomocy adwokata, opisano pokrótce powyżej. Należy również dokonać rozróżnienia ze względu na sposób, w jaki można wszcząć postępowanie w danej sprawie.

W prawie belgijskim zapewniono możliwość wniesienia sprawy do sądu na różne sposoby. Postępowanie można wszcząć za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem (*dagvaarding / citation*), dobrowolnego stawiennictwa (*vrijwillige verschijning / comparution volontaire*), pisma wszczynającego postępowanie procesowe (*verzoekschrift op tegenspraak / requête contradictoire*) lub wniosku jednostronnego (*eenzijdig verzoekschrift / requête unilatérale*) (zob. poniżej). Powództwo można wytoczyć, wnosząc pozew, tj. dokonując czynności prawnej w celu ochrony swoich praw.

Co do zasady powództwo wytacza się poprzez doręczenie zawiadomienia przez komornika sądowego, w którym wzywa się zainteresowaną stronę do stawienia się przed sądem (art. 700 kodeksu postępowania sądowego). Powyższa ogólna zasada nie ma zastosowania w przypadku dobrowolnego stawiennictwa, pisma wszczynającego postępowanie procesowe i wniosku jednostronnego.

Poniższe tabele zawierają informacje na temat tego, kto wnosi o wszczęcie postępowania i czy istnieje przymus adwokacki – w zależności od sposobu wszczęcia postępowania.

Osoba wnosząca o wszczęcie postępowania w zależności od sposobu wszczęcia postępowania	
Tryb wszczęcia postępowania	Osoba wnosząca o wszczęcie postępowania
Wezwanie do stawienia się przed sądem (art. 727–730 włącznie kodeksu postępowania sądowego)	Powód (lub jego adwokat) zwraca się do komornika sądowego o doręczenie wezwania do stawienia się przed sądem.
Dobrowolne stawiennictwo (art. 706 kodeksu postępowania sądowego)	Strony sporu (lub ich adwokaci) stawiają się przed sądem.
Pismo wszczynające postępowanie procesowe (art. 1034bis–1034sexies włącznie kodeksu postępowania sądowego)	Powód (lub jego adwokat) samodzielnie wytacza powództwo.
Wniosek jednostronny (art. 1025–1034 włącznie kodeksu postępowania sądowego)	Poza wyjątkowymi przypadkami, które przewidziano w przepisach szczególnych, przymus adwokacki obowiązuje w przypadku podpisywania i składania wniosku (art. 1026 pkt 5 i art. 1027 zdanie pierwsze kodeksu postępowania sądowego).
Istnienie przymusu adwokackiego w zależności od sposobu wszczęcia postępowania	
Tryb wszczęcia postępowania	Przymus adwokacki
Wezwanie do stawienia się przed sądem (art. 727–730 włącznie kodeksu postępowania sądowego)	Zastępstwo procesowe możliwe, ale nieobowiązkowe.
Dobrowolne stawiennictwo (art. 706 kodeksu postępowania sądowego)	Zastępstwo procesowe możliwe, ale nieobowiązkowe.
Pismo wszczynające postępowanie procesowe (art. 1034bis–1034sexies włącznie kodeksu postępowania sądowego)	Zastępstwo procesowe możliwe, ale nieobowiązkowe.
Wniosek jednostronny (art. 1025–1034 włącznie kodeksu postępowania sądowego)	Poza wyjątkowymi przypadkami, które przewidziano w przepisach szczególnych, przymus adwokacki obowiązuje w przypadku podpisywania i składania wniosku (art. 1026 pkt 5 i art. 1027 zdanie pierwsze kodeksu postępowania sądowego).

Treść pisma procesowego w zależności od sposobu wszczęcia postępowania

Najczęściej powództwo wytacza się przez doręczenie wezwania do stawienia się przed sądem; nie ustanowiono żadnych ograniczeń dotyczących przedmiotu powództwa.

Pismo wszczynające postępowanie procesowe (art. 1034bis–1034sexies włącznie kodeksu postępowania sądowego) można wnieść w szeregu przypadków przewidzianych w ustawie. Najważniejsze przepisy dotyczące wszczęcia postępowania w drodze wniesienia pisma wszczynającego postępowanie procesowe zawarto w art. 704, art. 813, art. 1056 pkt 2, art. 1193bis, art. 1239, art. 1253ter, art. 1254, art. 1320, art. 1344bis, art. 1371bis i art. 1454 zdanie drugie kodeksu postępowania sądowego oraz art. 331, 331bis i 340f kodeksu cywilnego.

Przepisy te dotyczą w szczególności:

dobrowolnej interwencji;
postępowania apelacyjnego;
określonych transakcji sprzedaży nieruchomości;
świadczeń alimentacyjnych (powództw o przyznanie, podwyższenie lub obniżenie alimentów lub o zniesienie obowiązku alimentacyjnego);
postępowań dotyczących umów najmu/dzierżawy;
ochrony osób;
postępowań dotyczących praw i obowiązków wynikających z więzi rodzinnych;
rozwodu;
rezerwy budżetowej na zajęcia.

Powództwa wytacza się w drodze wniesienia pisma procesowego do sekretarza sądu lub przesłania go przesyłką poleconą do sekretariatu sądu. Sekretarz sądu wzywa strony do stawienia się przed sądem w dniu wyznaczonym przez sędziego rozpoznającego sprawę.

Wniosek jednostronny (art. 1025–1034 włącznie kodeksu postępowania sądowego) można złożyć wyłącznie w przypadkach wyraźnie wskazanych w obowiązujących przepisach, w szczególności w art. 584, 585, 588, 594, 606, 708, 1149, 1168, 1177, 1186–1189 włącznie, 1192 i 1195 kodeksu postępowania sądowego. Wniosek ten składa się również w przypadku braku możliwości wszczęcia postępowania kontryktoryjnego z uwagi na brak strony przeciwnej.

Dlatego wniosek ten składa się głównie w toku postępowania jednostronnego, na przykład w sprawach, w których występuje bezwzględna konieczność. Wniosek jednostronny musi być opatrzony podpisem adwokata, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej – w przeciwnym wypadku zostanie on uznany za nieważny.

W związku z powyższym w przypadku wytaczania powództwa poprzez złożenie wspomnianego wniosku co do zasady obowiązuje przymus adwokacki.

Jeżeli przedmiot sporu wchodzi w zakres właściwości jednego z poniższych sądów, strony mogą skorzystać z prawa do dobrowolnego stawiennictwa i mogą dobrowolnie stawić się przed następującymi sądami:

sądem pierwszej instancji;

sądem pracy;
sądem gospodarczym;
sędzią pokoju lub
sądem policyjnym w przypadku roszczeń cywilnoprawnych.

W przypadku dobrowolnego stawiennictwa strony wnoszące o wydanie orzeczenia w sprawie podpisują oświadczenie zamieszczone u dołu protokołu sporządzonego przez sąd.

Opisany tryb postępowania, który jest mniej kosztowny i czasochłonny, można stosować w odniesieniu do wszystkich sporów wnoszonych do rozpoznania przez właściwy sąd.

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Każdy, kto chce wytoczyć powództwo przed sąd, ma obowiązek skontaktować się z biurem podawczym lub sekretariatem tego sądu.

Jeżeli pismo wszczynające postępowanie to wezwanie do stawienia się przed sądem, komornik sądowy dopilnowuje, aby wezwanie zostało doręczone, a następnie zwraca się do sekretariatu sądu o wpisanie sprawy na wokandę, okazując oryginał lub, w stosownych przypadkach, kopię doręzonego wezwania (art. 718 kodeksu postępowania sądowego). Sekretariat sądu prowadzi rejestr (wokandę) wszystkich spraw. Wpisanie sprawy na wokandę uznaje się za ważne wyłącznie wówczas, gdy nastąpi najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień wyznaczony na przeprowadzenie rozprawy, na którą strony wezwano, doręczając im wezwanie. Rejestr ogólny jest publicznie dostępny (art. 719 kodeksu postępowania sądowego). Pozwani mogą zatem sprawdzić, czy sprawę, w związku z którą zostali wezwani do stawienia się przed sądem, wpisano do rejestru ogólnego.

W przypadku dobrowolnego stawiennictwa strony lub ich adwokaci mogą zwrócić się do sekretarza sądu o wpisanie sprawy na wokandę.

Jeżeli chodzi o pismo wszczynające postępowanie procesowe, powód lub jego adwokat wnoszą je do sekretariatu sądu w liczbie egzemplarzy odpowiadającej liczbie zainteresowanych stron bądź przesyłają je sekretarzowi sądu przesyłką poleconą (art. 1034quinquies kodeksu postępowania sądowego).

Jeżeli chodzi o wniosek jednostronny, adwokat wysyła go w dwóch egzemplarzach do sądu wskazanego jako właściwy do wydania orzeczenia w sprawie.

Wniosek taki składa się również do sekretariatu sądu (art. 1027 kodeksu postępowania sądowego).

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Jeżeli chodzi o kwestie językowe, należy wskazać przepisy ustawy z dnia 15 czerwca 1935 r. o językach używanych w sprawach sądowych (Wet van 15 juni 1935 op het gebruik de talen in gerechtszaken) (opublikowanej w Belgisch Staatsblad / Moniteur belge w dniu 22 czerwca 1935 r.). Ustawa ta reguluje kwestie związane z używaniem języków w postępowaniach przed belgijskimi sądami cywilnymi i gospodarczymi.

Zasadniczo język postępowania ustala się stosownie do położenia geograficznego właściwego sądu. Zgodnie z art. 42 ustawy w Belgii wyróżnia się trzy regiony językowe: francuski, niderlandzki i niemiecki. Istnieje również dwujęzyczna konurbacja brukselska (francusko-niderlandzka), którą, do celów stosowania przepisów przedmiotowej ustawy, dzieli się na następujące gminy: Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Bruksela, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert oraz Woluwé-Saint-Pierre.

W określonych okolicznościach sprawa może jednak zostać przekazana do rozpoznania sądowi, przed którym postępowanie przebiega w innym języku.

Poza tym, po spełnieniu określonych warunków można wystąpić z wnioskiem o zmianę języka postępowania, co z reguły następuje na jego początku.

Treść powództwa: powództwo wytaczane za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem, pisma wszczynającego postępowanie procesowe lub wniosku jednostronnego musi mieć formę pisemną i spełniać określone wymogi proceduralne. Po wpisaniu sprawy na wokandę ogólną sądu sekretarz sądu zakłada akta sprawy. Akta przesyła się do sądu, przed który wytoczono powództwo; w przypadku wniesienia apelacji do sądu drugiej instancji lub postępowania przed Sądem Kasacyjnym akta przesyła się również do sekretariatu sądu wyższej instancji.

Wniesienie pozwu faksem lub pocztą elektroniczną jest obecnie niemożliwe.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

W przepisach nie przewidziano możliwości skorzystania z gotowych formularzy na potrzeby wszczęcia postępowania. Pismo wszczynające postępowanie musi jednak zawierać szereg określonych informacji; pismo niezawierające takich informacji zostanie uznane za nieważne z mocy prawa.

Wezwanie do stawienia się przed sądem, pismo wszczynające postępowanie procesowe oraz wniosek jednostronny muszą spełniać – pod rygorem nieważności – szereg wymogów ustawowych przewidzianych w kodeksie postępowania sądowego. Elementy, które należy zawrzeć w wymienionych powyżej pismach, to głównie dane osobowe stron postępowania, przedmiot roszczenia, oznaczenie właściwego sądu oraz termin rozprawy sądowej.

Wezwanie do stawienia się przed sądem musi zatem zawierać m.in. następujące elementy (art. 43 i 702 kodeksu postępowania sądowego):

podpis komornika sądowego;

oznaczenie powoda, jego miejsce zamieszkania oraz, w stosownych przypadkach, jego numer w rejestrze krajowym lub numer spółki;

oznaczenie osoby, której należy doręczyć wezwanie do stawienia się przed sądem, jej miejsce zamieszkania lub, w przypadku braku stałego miejsca zamieszkania, jej aktualny adres;

przedmiot powództwa i krótkie streszczenie argumentów;

oznaczenie sądu, przed który wytacza się powództwo;

dzień, miesiąc, rok i miejsce doręczenia wezwania do stawienia się przed sądem oraz

szczegółowe informacje na temat miejsca, terminu i godziny rozprawy sądowej.

Pismo wszczynające postępowanie procesowe (art. 1034ter kodeksu postępowania sądowego) musi zawierać następujące elementy:

dzień, miesiąc i rok;

oznaczenie i miejsce zamieszkania powoda oraz, w stosownych przypadkach, status powoda, a także jego numer wpisu do rejestru krajowego lub numer spółki;

imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz, w stosownych przypadkach, status osoby, której należy doręczyć wezwanie do stawienia się przed sądem;

przedmiot powództwa i krótkie streszczenie argumentów;

oznaczenie sądu, przed który wytacza się powództwo;

podpis powoda lub jego adwokata.

Wniosek jednostronny musi zawierać następujące elementy (art. 1026 kodeksu postępowania sądowego):

dzień, miesiąc i rok;

oznaczenie i miejsce zamieszkania wnioskodawcy oraz, w stosownych przypadkach, status wnioskodawcy, a także jego numer wpisu do rejestru krajowego lub numer spółki;

przedmiot wniosku i krótkie streszczenie argumentów;

oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania wniosku;

podpis adwokata reprezentującego stronę, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

W przypadku dobrowolnego stawiennictwa w postępowaniu pierwszoinstancyjnym (przed sądem pierwszej instancji, sądem pracy, sądem gospodarczym, sędzią pokoju lub sądem policyjnym rozpoznającym roszczenia cywilnoprawne) powództwo można wytoczyć w drodze wspólnego wniosku stron. Strony mają obowiązek – pod rygorem nieważności – podpisać taki wniosek i opatrzyć go datą u dołu strony. Wniosek składa się u sekretarza sądu lub przesyła się go przesyłką poleconą do sekretariatu sądu. Złożenie wniosku u sekretarza sądu lub przesłanie go przesyłką poleconą do sekretariatu sądu uznaje się za jego doręczenie. Sprawę wpisuje się na wokandę po uiszczeniu – w stosownych przypadkach – należnych opłat. Na wniosek stron lub jednej ze stron bądź w przypadku stwierdzenia takiej konieczności sąd wyznacza datę rozprawy sądowej przypadającą w terminie 15 dni od dnia złożenia wniosku jednostronnego. Następnie sekretarz sądu wzywa strony i, w stosownych przypadkach, ich adwokatów listem zwykłym do stawiennictwa na rozprawie w wyznaczonym przez sąd terminie (art. 706 kodeksu postępowania sądowego).

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

W Belgii przewidziano obowiązek uiszczania opłat sądowych.

W chwili wniesienia pisma wszczynającego postępowanie powód ma obowiązek uiścić składkę, o której mowa w art. 4 § 2 ustawy z dnia 19 marca 2017 r. ustanawiającej fundusz budżetowy na rzecz kwalifikowanej pomocy prawnej (Wet van 19 maart 2017 tot instelling van een begrotingsfonds voor tweedelijnsrechtsbijstand) i która obecnie wynosi 20 euro.

W toku postępowania strony są zobowiązane do pokrycia określonych kosztów związanych z postępowaniem, które zależą od czynności zarządzonych przez sąd (czynności wyjaśniające, wynagrodzenie i koszty biegłych, koszty podróży itd.).

Po zakończeniu postępowania sąd obciąża stronę przegrywającą lub – w jej braku – powoda opłatą za wpis sprawy na wokandę, której wysokość może być różna w zależności od sprawy. Ustala się ją zgodnie z art. 2691 kodeksu opłat rejestracyjnych, hipotecznych i sądowych (Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten):

sądy pokoju i sądy policyjne: opłata w wysokości 50 euro;

sądy pierwszej instancji i sądy gospodarcze: opłata w wysokości 165 euro;

sądy apelacyjne: opłata w wysokości 400 euro;

Sąd Kasacyjny: opłata w wysokości 650 euro.

Niektóre sprawy są zwolnione z opłaty za wpis sprawy na wokandę – w szczególności dotyczy to spraw rozpoznawanych przez sądy pracy i spraw dotyczących upadłości oraz sądowego postępowania restrukturyzacyjnego.

Ponadto zgodnie z art. 1017 kodeksu postępowania sądowego obowiązek pokrycia kosztów sąd nakłada co do zasady na stronę przegrywającą – w stosownych przypadkach z urzędu – wskazaną w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Strona przegrywająca jest zobowiązana do uiszczenia lub zwrotu tych kosztów na rzecz strony przeciwnej. Koszty postępowania obejmują (art. 1018 kodeksu postępowania sądowego):

różne opłaty kancelaryjne i rejestracyjne oraz opłaty skarbowe wniesione przed uchyleniem ustawy o opłatach skarbowych (Wetboek der zegelrechten); koszt oraz honorarium i wynagrodzenie z tytułu dokonania czynności sądowych;

koszt wydania orzeczenia;

koszt wszystkich czynności wyjaśniających, w szczególności świadczeń przysługujących świadkom i biegłym;

koszty podróży i pobytu sędziów i prokuratorów, sekretarzy sądu i stron, gdy ich podróż została zarządzona przez sąd, oraz koszty poniesione z tytułu dokonania czynności prawnych, jeżeli dokonano ich wyłącznie na potrzeby danego postępowania;

przewidzianą w ustawie część kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez stronę przeciwną zgodnie z art. 1022;

honorarium, wynagrodzenie i koszty mediatora wyznaczonego zgodnie z art. 1734;

składkę określoną w art. 4 § 2 ustawy z dnia 19 marca 2017 r. ustanawiającej fundusz budżetowy na rzecz kwalifikowanej pomocy prawnej. Honorariów adwokatów oraz powiązanych z nimi opłat nie wlicza się zasadniczo do kosztów sądowych. Wysokość takich honorariów jest przedmiotem uzgodnień między adwokatem a jego klientem. Dlatego też każda ze stron jest zobowiązana do pokrycia honorarium adwokata, z którego usług korzysta, oraz do uiszczenia powiązanych z honorariami opłat.

Strona przegrywająca ma obowiązek pokryć przewidzianą w ustawie część kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez stronę przeciwną (art. 1018 i 1022 kodeksu postępowania sądowego). Koszty takie obejmują zryczałtowaną kwotę opłat oraz honorarium adwokata strony wygrywającej. Kwotę takiego honorarium oraz sposób jego obliczania i zasądzania określono w dekrete królewskim z dnia 26 października 2007 r. (koninklijk besluit van 26 oktober 2007).

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

(Zob. informacje umieszczone w części „Pomoc prawna”)

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Powództwo uznaje się za faktycznie wytoczone w momencie wpisania sprawy do rejestru ogólnego, nawet w przypadku dobrowolnego stawiennictwa.

Powództwa wytoczone na podstawie wniosku oraz postępowania w sprawie środków tymczasowych wpisuje się do rejestru spraw szczególnych i ta czynność stanowi o faktycznym wszczęciu postępowania.

Zainteresowane strony nie otrzymują żadnego potwierdzenia, ale mogą zapoznać się z rejestrem ogólnym, aby upewnić się, że sprawę wpisano na wokandę. Wpisanie sprawy na wokandę nakłada na sąd obowiązek wydania orzeczenia w tej sprawie.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawiennictwa w sądzie)?

Jeżeli strona korzysta z usług zastępstwa procesowego, informacje na temat przebiegu postępowania przekazuje się zasadniczo za pośrednictwem adwokata strony. Informacji udziela również sekretariat sądu rozpoznającego sprawę. Wezwanie do stawienia się przed sądem także zawiera informacje na temat terminu rozprawy sądowej oraz sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

Na pierwszym etapie udziela się szczegółowych informacji na temat posiedzenia wstępnego.

W przypadku wezwania do stawienia się przed sądem komornik sądowy informuje powoda o terminie posiedzenia wstępnego, które stanowi pierwszy etap postępowania.

W przypadku pisma wszczynającego postępowanie procesowe lub dobrowolnego stawiennictwa odpowiednich informacji udziela stronom sekretarz.

W przypadku złożenia wniosku jednostronnego nie przeprowadza się rozprawy. Sekretarz może jednak wezwać wnioskodawcę do stawienia się przed sądem, jeżeli sędzia będzie chciał mu zadać jakiegokolwiek pytania.

Na drugim etapie przygotowuje się rozprawę główną. Każdej ze stron wyznacza się przewidziany w ustawie termin (art. 747 § 1 kodeksu postępowania sądowego) na przedłożenie dokumentów i ustaleń (pisemnej argumentacji na poparcie roszczenia i na swoją obronę). W przypadku niedotrzymania tych terminów sąd może nałożyć sankcje przewidziane w art. 747 § 2 kodeksu postępowania sądowego.

Po przygotowaniu rozprawy głównej strony zwracają się o wyznaczenie jej terminu. Termin rozprawy wyznacza się stosownie do obciążenia sądu pracą oraz czasu, jaki można poświęcić na rozpoznanie sprawy. Z uwagi na kwestie proceduralne, jakie mogą pojawić się w niektórych przypadkach (wyceny, przesłuchanie stron i świadków itp.), ustalenie z wyprzedzeniem ogólnego czasu trwania postępowania może okazać się trudne. Wynika to z faktu, że sąd może przerwać lub zawiesić postępowanie, a nawet je umorzyć w przypadku wystąpienia problemów natury procesowej.

Po zakończeniu rozprawy wygłasza się mowy końcowe i sąd przeprowadza naradę przed wydaniem orzeczenia. Zgodnie z przepisami art. 770 kodeksu postępowania sądowego co do zasady sąd wydaje orzeczenie w terminie jednego miesiąca od daty przeprowadzenia narady.

Ostatnia aktualizacja: 23/12/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.